

Effektivare anläggningsbyggande

***FIA - Förnyelse i anläggningsbranschen** - samlar branschen, från byggherrar till leverantörer, kring insikten om att en förändring och förnyelse är nödvändig och möjlig. Det övergripande målet är få mer anläggning för pengarna och en stabil och uthållig lönsamhet hos leverantörerna.*

Förnyelsen gäller såväl förhållningssätt och arbetsformer som kompetens- och kvalitetsutveckling. FIA arbetar för att skapa förutsättningar, drivkrafter och verktyg som stimulerar ökad produktivitet och effektivitet, bättre samverkan och ständiga förbättringar. Förnyelsen bygger på att goda idéer utvecklas, testas i projekt och formas till program och hjälpmedel som omsätts i praktiken. Nedan beskrivs i korthet det program som handlar om effektivare anläggningsbyggande.

Program för effektivare anläggningsbyggande

Syfte

Programmet för effektivare anläggningsbyggande bidrar till högre kvalitet i och lägre kostnader för anläggningarna. Det skall också bidra till en stabilare och högre lönsamhet för företagen. Programmet baseras på ett gott samspel och effektiva samarbetsformer mellan alla aktörer. Genom bättre incitament för branschens alla aktörer stimuleras investeringar i FoU och satsningar på kompetensutveckling. Anläggningsbranschens image förbättras vilket attraherar ungdomar och nya medarbetare.

Innehåll

Program för effektivare anläggningsbyggande består av åtgärder för att skapa förutsättningar och öka drivkrafterna till förnyelse. Det krävs en mängd åtgärder för att effektivisera resursutnyttjandet, utveckla nya produktionsmetoder och nya produkter samt förkorta entreprenad- och byggtider så att samhällsekonomisk effektivitet främjas.

FIA:s åtgärdsprogram tar i första hand sikte på att öka effektiviteten i genomförandet. Delvis uppmärksammas även åtgärder som bör användas i utrednings- och projekteringskedan. Ytterligare förslag till åtgärder för att säkerställa hög effektivitet i dessa skeden behandlas i programmet Effektivare konsultuppdrag.

En grundläggande förutsättning för korta byggtider och effektivt resursutnyttjande är en god samverkan mellan inblandade aktörer. FIA har utvecklat en särskild modell för samverkan för ökad effektivitet i framdriften av projekt.

Rekommenderade åtgärder för att skapa förutsättningar

- Öppna upp för olika finansieringslösningar som premierar effektiva produktionstakter och produktionsmetoder samt skapa stabila finansiella planeringsförutsättningar.
- Genomför upphandlingar och kontraktering så att förutsättningar ges för ett genomförande under för produktionen gynnsamma förhållanden. Skapa tid, incitament och utrymme för planering och projektering.

- Använd totalentreprenad i större utsträckning och kräv underhållsåtagande.
- Använd Aktiv Design, dvs att lösningar för olika scenarier förbereds.
- Säkerställ IT- och datasamordning och skapa gemensamma IT-format.
- Utnyttja serieköp och kombinatoriska upphandlingar.
- Ge möjligheter till standardisering i produktionen.
- Tidigarelägg de geotekniska undersökningarna till utredningsskedet.

Rekommenderade åtgärder för att skapa drivkrafter

- Värdera mervärdet av en tidigare idrifttagning av anläggningen och minskade störningar under produktionen.
- Säkra överväxlingen mellan projektering och produktion.
- Säkerställ att revidering av handlingar under produktionsskedet alltid sker i dialog.
- Projektera för byggbarhet, effektivt underhåll och effektiv drift, god arbetsmiljö och ett samhällsekonomiskt effektivt resursutnyttjande.
- Medge indexkompensation enbart för prisökningar som parterna inte kan påverka.

Framtagna hjälpmedel

- Manual för riskhantering i bygghandlings-, upphandlings- och produktionsskedena i anläggningsprojekt.
- Bilderböcker om dokumenterade erfarenheter av drift, belagd väg och vägbyggnad.
- Tekniska beskrivningar för nybyggnad, förbättringar och rekonstruktion av väg- och järnvägsanläggningar som ska genomföras som totalentreprenader.
- FIAs modell för Samverkan för ökad effektivitet.

Läs mer om Effektivare anläggningsbyggande och FIAs övriga program och verktyg på www.fiasverige.se